

Les dones a l'Afganistan: un futur cada cop més fosc

"Aprèn això ara i aprèn-ho bé. Com una brúixola orientada cap al nord, el dit acusador d'un home sempre troba a una dona. Sempre".

Khaled Hosseni havia escrit aquestes paraules en el seu llibre, escrit l'any 2007, per a explicar la primera arribada dels talibans a l'Afganistan en els anys noranta. Una dècada després de la publicació del llibre, els talibans han tornat a prendre el control al país i les dones es troben de nou, davant les portes de perdre la llibertat que han pogut anar guanyant a base de sang i llàgrimes.

En 2001, la invasió estatunidenca de l'Afganistan va posar fi al govern talibà que havia estat en el poder després de la fi de la guerra civil al país en 1996. Amb la caiguda dels talibans, les dones van pensar que podrien tornar a gaudir dels mateixos drets fonamentals i llibertats que havien pogut guanyar després de la intervenció del govern soviètic. Van tenir dret a l'educació, van poder ser integrades en els àmbits laborals i polítics i se'ls va permetre el dret a no usar el vel en sortir de casa. Aquests passats vint anys, milions de nenes han pogut tornar a tenir educació i a tornar a l'escola sense por a represàlies, i les dones han pogut tornar a tenir rols essencials en la societat del país¹.

No obstant això, en el lapse d'uns pocs mesos, tots els seus futurs s'han enfonsat. Aquest passat 12 d'agost els talibans van prendre Herat, una de les ciutats més importants de l'Afganistan, i tan sols tres dies més tard, la capital, Kabul.

L'ofensiva talibana

El 14 d'abril d'enguany el president dels Estats Units Joe Biden va anunciar un retir complet de les tropes americanes a l'Afganistan, en part pressionat per un descontentament cada vegada major dels mateixos estatunidencs per la contínua presència del seu exèrcit al país.

¹ Santora, M. (2021, 18 agosto). *The Taliban respond with force to an outpouring of public anger*. The New York Times.

Font: Reuters, Parwiz

Després de l'inici de la retirada de les tropes americanes, els talibans han aprofitat per avançar de manera ràpida per tot el territori². Des de principis de maig, juntament amb altres grups aliats militars, han llançat una campanya militar per a la presa de control del país. Províncies i ciutats han caigut una per una. En tan sols pocs mesos han aconseguit avançar fins a prendre la capital, sense molta resistència per part del govern anterior. Des de llavors, la totalitat del país es troba sota el nou govern talibà.

El malson d'un govern sota la llei Xaria continua.

Encara que la invasió del país per part dels talibans està afectant la població sencera, és innegable que les persones que corren el risc més gran són dones

i nenes, grup ja per si mateix vulnerable. Després del caos que es continua desplegant a Kabul i les altres ciutats i províncies preses, un país sencer queda submís no sols en una situació incerta-també en una de greu perill.

Després de la presa de poder, el grup insurgent ha volgut presentar-se com a administradors responsables i permissius del govern, fent al·lusions a una possible participació o unió de les dones a aquest govern, i que se'ls permetrien uns certs drets "sota la llei Xaria"³. Han anat promocionant diferents actuacions en els mitjans de comunicació amb l'objectiu de canviar la percepció que es té del grup, entre elles deixant que una presentadora entrevistés un portaveu talibà en televisió nacional⁴.

² Graham- Harrison, E. (2021, 13 julio). *Afghanistan stunned by scale and speed of security forces' collapse*. The Guardian.

³ Doucet, L. (2021, 18 Agosto). *Afghan women to have rights within Islamic law, Taliban say*. BBC

⁴ Waterson, J. (2021, 17 agosto). *Female presenter interviews Taliban spokesman on Afghanistan television*. The Guardian.

En altres províncies, a les dones ja se'ls ha ordenat no sortir de casa sense la presència d'un familiar masculí que les acompanyin ⁵. A Herat, els talibans ja han començat a prohibir que les dones vagin a treballar o a la universitat ⁶.

Per aquest motiu, els mateixos ciutadans, així com la comunitat internacional, es mostra escèptica davant aquestes declaracions, ja que el règim va exercir una brutal opressió sobre la ciutadania l'última vegada que van estar en el poder, fa vint anys.

A pesar que el control talibà del país ha anat guanyant terreny des de primavera, altres regions o províncies ja estaven sota el seu mandat amb anterioritat, i ja vivien amb incertesa el simple fet de sortir al carrer. La humiliació, la repressió i les tortures és una cosa que més del 20% del país havia estat vivint aquests últims anys.

Testimoniats de dones universitàries recollits en periòdics com The Guardian parlen de "cremar tot el que han aconseguit en vint-i-cinc anys", per por de les represàlies que s'implementaven per tenir una educació, situació que pensaven haver deixat enrere fa dues dècades. Les dones són les primeres víctimes en aquest recent desenvolupament, i encara que de moment no hi ha informe d'una implementació de les mesures extremes que es van arribar a aplicar en els anys noranta, constants violacions dels drets de les dones pels talibans han anat sorgint aquests passats dies.

Fa tan sols deu dies, mitjans de comunicació com eldiario.es publicaven testimoniats de dones a Herat, mostren com buscaven suport, encara que fos baix pseudònims per la seva seguretat. Parlaven de completa impotència davant un avanç de les

forces armades talibans, i de ser completament abandonades per la comunitat internacional.

Dones i nenes són forçades a casar-se amb soldats talibans, que obliguen a fer un recompte de les dones solteres per a assegurar-lo⁷ i són castigades per no portar burca pel carrer. "Prefereixo que les meves filles morin d'una manera digna abans que caiguin a les seves mans" ⁸.

Estant tancades a la seva província, sota el control dels talibans, no podien fugir cap a cap lloc, ja que fronteres i aeroports es trobaven tancats. El més impactant davant aquesta situació és la resignació que estan experimentant, no tan sols a través d'una implementació a la força del burca o de les pallisses públiques: a poc a poc els roben la seva llibertat i la seva humanitat sense que elles puguin fer res per a parar-ho.

"Portar un xador és el començament de la meva condemna de presonera a la meva casa. Tinc por de perdre els assoliments pels quals tant vaig lluitar".

Situació nacional i internacional

La poca estabilitat i seguretat que poden permetre's les dones afganeses al país es multiplica quan se li suma la inseguretat d'haver de desallotjar les seves llars. Milions d'afganesos segueixen desplaçats pels territoris del país i moltes famílies s'han vist obligades a abandonar les seves llars després dels recents esdeveniments. L'Agència de l'ONU per als Refugiats (ACNUR), en una roda de premsa en el Palau de les Nacions a Ginebra, va declarar mostrar-se "alarmada" per la crisi humanitària viscuda al país, després de la intensificació dels combats per les províncies. Està especialment preocupat per l'impacte que està

⁵ Fassihi, F. & Bilefsky, D. (2021, 17 agosto). *For afghan women, Taliban stirs fear of return to a repressive past*. The New York Times.

⁶ Einosa, A. (2021, 15 agosto). *Aulas vetadas para las universidades en la "nueva" Herat*. El País.

⁷ Trián, N. *Las mujeres y las niñas afganas temen "días oscuros" con la llegada de los talibanes a Kabul*. France 24.

⁸ Sara, Amina, Roya, Marjan, Elham, Begum, T., Sahar, Safia, Hava, Angela, Khatera & Fatima. (2021, 8 agosto). *Testimonio de mujeres atrapadas en Afganistán: "Prefiero que mis hijas mueran antes que caer en manos de los talibán"*. El Diario.

tenint en dones i nenes afganeses. Dels 250.000 afganesos que s'han hagut de desplaçar o fugir des de maig, un 80% són dones i nenes. Molts d'ells havien fugit cap a la capital amb l'esperança de poder estar fora de perill allí.

Encara que hi ha hagut diferents manifestacions protestant el nou règim, algunes d'elles violentament reprimides, un grup de dones va sortir als carrers de Kabul per a protestar contra les lleis talibanes i a reivindicar que els seus drets siguin respectats. Darrere d'elles, soldats armats i vigilant.

"És deplorable que el món hagi abandonat Afganistan a un grup fonamentalista com els talibans, el catastròfic historial dels quals de drets humans, inclosa la pràctica de l'apartheid de gènere, l'ús de càstigs cruels i la destrucció sistemàtica del patrimoni cultural, quan està en el poder, està ben documentat", va comentar Karima Bennoune, relatora especial de l'ONU en el camp dels drets culturals.

Tropes de diferents països com Anglaterra o els Estats Units s'han desplegat en l'aeroport de Kabul,

per a poder assegurar una sortida segura als seus nacionals, personals diplomàtics i afganesos que hagin col·laborat amb les forces dels respectius països.

Al mateix temps, aquests dies s'han pogut veure imatges caòtiques de gent desesperada fugint de les ciutats o envaint avions en ple enlairament.

El mateix secretari general de l'ONU, António Guterres va fer una crida a la comunitat internacional en una reunió d'emergència del Consell de Seguretat perquè hi hagués una defensa dels drets humans a l'Afganistan. En unes certes ciutats com Barcelona ja han començat a haver-hi manifestacions reclamant una resposta internacional sobre els drets de les dones afganeses. Així i tot, el futur que els espera és totalment incert, i la comunitat internacional segueix, de moment, sense resposta efectiva.

Ana Salas Vallvé,
equip d'ANUE

Referències:

ACNUR. (2021, 13 agosto). *ACNUR advierte de que el conflicto en Afganistán está teniendo mayores consecuencias sobre las mujeres y los niños desplazados*. ACNUR. <https://www.acnur.org/es-es/noticias/briefing/2021/8/611649684/acnur-advierte-de-que-el-conflicto-en-afganistan-esta-teniendo-mayores.html>

Alonso, A. (2021, 11 agosto). *Quando dejamos a las mujeres afganas a merced de los talibanes*. El Independiente. <https://www.elindependiente.com/internacional/2021/08/11/cuando-dejamos-a-las-mujeres-afghanas-a-merced-de-los-talibanes/>

Anonymous. (2021, 10 agosto). *"Please pray for me": female reporter being hunted by the Taliban tells her story*. The Guardian & Humanity United. <https://www.theguardian.com/global-development/2021/aug/10/please-pray-for-me-female-reporter-being-hunted-by-the-taliban-tells-her-story>

Barr, H. (2021, 17 agosto). *The Fragility of Women's Rights in Afghanistan*. Inkstick Media & Human Rights Watch. <https://www.hrw.org/news/2021/08/17/fragility-womens-rights-afghanistan>

Doucet, L. (2021, 18 Agosto). *Afghan women to have rights within Islamic law, Taliban say*. BBC <https://www.bbc.com/news/world-asia-58249952>

Gibbons- Neff, T., Faizi, F. & Rahim, N. (2021, 18 abril). *Afghan Women Fear the Worst, Whether War or Peace Lies Ahead*. The New York Times. https://www.nytimes.com/2021/04/18/world/asia/women-afghanistan-withdrawal-us.html?action=click&pgtype=Article&state=default&module=style&afghanistan&variant=show®ion=MAIN_CONTENT_3&block=storyline_levelup_swipe_recirc

Graham-Harrison, E. (2021, 18 julio). *Olvidense de la geopolítica: el coste de la salida de EEUU de Afganistán lo pagarán las mujeres*. El Diario, con colaboración con The Guardian. https://www.eldiario.es/internacional/theguardian/olvidense-geopolitica-coste-salida-eeuu-afganistan-pagaran-mujeres_129_8130827.html

Nicholson, K. (2021, agosto). *Brave afghan women fight back against taliban with peaceful protest*. Huffington Post. https://www.huffingtonpost.co.uk/entry/afghanistan-women-protest-taliban_uk_611cde52e4b0e5b5d8e4e198

Trián, N. *Las mujeres y las niñas afganas temen “días oscuros” con la llegada de los talibanes a Kabul*. France 24. <https://www.france24.com/es/asia-pac/C3%ADfico/20210815-afganistan-mujeres-libertades-dominio-taliban>

Santora, M. (2021, 18 agosto). *The Taliban respond with force to an outpouring of public anger*. The New York Times. <https://www.nytimes.com/2021/08/18/world/asia/afghanistan-taliban-protests.html>

Sara, Amina, Roya, Marjan, Elham, Begum, T., Sahar, Safia, Hava, Angela, Khatera & Fatima. (2021, 8 agosto). *Testimonio de mujeres atrapadas en Afganistán: “Prefiero que mis hijas mueran antes que caer en manos de los talibán”*. El Diario. https://www.eldiario.es/internacional/testimonio-mujeres-atrapadas-afganistan-prefiero-hijas-mueran-caer-manos-taliban_129_8202176.html

UN. (2021, 17 agosto). *Protect human rights defenders in Afghanistan, says UN expert*. Naciones Unidas. <https://news.un.org/en/story/2021/08/1097982>

Publicat per:

**Associació per a les
Nacions Unides
a Espanya**
United Nations Association of Spain

Amb el suport de:

**Generalitat
de Catalunya**

L'ANUE no fa necessàriament com a seves les opinions expressades per els seus col·laboradors.